

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj: 183-144/14-2
Podgorica, 24.11.2014. godine

VLADA CRNE GORE

PODGORICA

Na **Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju**, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Janko Vučinić, Neven Gošović i Goran Tuponja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u saradnji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom predlaže se dopuna Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju na način što bi se u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju (*“Službeni list RCG”*, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i *“Službeni list CG”*, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13 i 61/13), poslije člana 197j, dodali novi članovi koji glase:

„Član 197k

Izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona vojni invalidi od I do VI grupe (60-100% invaliditeta), stiču pravo na starosnu penziju kad navrše 50 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja.

Član 197L

Izuzetno od odredbi člana 19 do 27 ovog zakona za penzije vojnih invalida od I do VI grupe određuje se osnovica u visini od dvije prosječne neto zarade u Crnoj Gori, ostvarene u godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na penziju, a penzija se utvrđuje shodno stepenu stručne spremne u odgovarajućem procentu od osnovice i penzijskog staža, i to:

Stepen stručne spremne	odgovarajući procenat
I (nk)	16%
II (pk)	17%
III (kv)	20%
IV (sss)	26%
V(vkv)	37%
VI (všs)	48%
VII(vss)	65%

Za svaku godinu staža osiguranja iznad 20 godina, utvrđena penzija, odgovarajući procenat od osnovice uvećava se za 2%.

Stav 1 ovog člana primjenjuje se ako je to za vojne invalide od I do VI grupe povoljnije, u odnosu na penziju koja bi bila određena u skladu sa odredbama člana 19 do 27 ovog zakona.

Član 197lj

Razlika između penzije utvrđene primjenom odredaba člana 197L ovog zakona, i penzije koju bi osiguranik ostvario primjenom odredaba člana 19 do 27 ovog zakona obezbjeđuje se u Budžetu Crne Gore.”

U odnosu na navedeni predlog zakona, ističemo da su Zakonom o boračkoj i invalidskoj zaštiti („Sl. List RCG“, broj 69/03 i „Sl. List CG“, broj 28/08) regulisana prava vojnih invalida I do VI grupe u sistemu boračke i invalidske zaštite. Vojni invalidi I do VI grupe, u skladu sa tim zakonom, mogu ostvariti pravo na ličnu invalidninu. Osim tog osnovnog prava, u sistemu boračke i invalidske zaštite mogu se, ukoliko su ispunjeni zakonom propisani uslovi, ostvariti i druga prava (dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedski dodatak, novčana naknada materijalnog obezbjeđenja). Korisnici prava iz boračke i invalidske zaštite, kao i članovi njihovih porodica, koji nijesu osigurani po drugom osnovu, imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite.

Lična invalidnina po osnovu vojnog invaliditeta nije smetnja za ostvarivanje drugih prava, kao što su zarade iz radnog odnosa ili penzije.

Osnovni princip na kom se temelji sistem penzijskog i invalidskog osiguranja je princip da prava iz ovog osiguranja zavise od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje. Za sve osiguranike doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje plaća se po istoj stopi. Propisivanjem povoljnijih uslova za sticanje prava na starosnu penziju za pojedine kategorije lica i povoljnijeg načina izračuna visine penzije vrši se redistribucija sredstava od osiguranika koji po opštim uslovima ostvaruju pravo, ka onim koji pravo ostvaruju pod povoljnijim uslovima. Stoga u penzijskom sistemu ne bi trebalo propisivati posebne uslove penzionisanja.

Osiguranicima na obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje koji imaju svojstvo vojnog invalida I do VI grupe se, u skladu sa članom 74 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, sa stepenom uvećanja 12/15. Za njih se, za staž sa uvećanim trajanjem, ne plaća dodatni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, već sredstva za prava po tom osnovu padaju na teret budžeta. Tim licima se, zbog računanja staža osiguranja sa uvećanim trajanjem snižava starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju, tako da pravo na starosnu penziju ostvaruju, po osnovu računanja staža osiguranja sa uvećanim trajanjem, sa nižim godinama života u odnosu na lica koja pravo na starosnu penziju ostvaruju bez računanja staža osiguranja sa uvećanim trajanjem.

Osiguranci kod kojih se utvrdi invalidnost u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, mogu ostvariti pravo na invalidsku penziju ako ispunjavaju zakonom propisane uslove. Stoga, vojni invalidi od I do VI grupe, kao i druga lica kod kojih postoji invaliditet u smislu posebnih propisa (civilni invalidi rata, invalidi rada II i III kategorije i dr.), mogu podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava na invalidsku penziju, ako smatraju da kod

njih postoji invalidnost u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju (potpuni ili djelimični gubitak radne sposobnosti) i ispunjavaju zakonske uslove za sticanje tog prava.

Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da bi, prihvatanje predložene dopune zakona i propisivanje posebnih uslova za sticanje prava na starosnu penziju i povoljnijeg načina njenog određivanja za navedenu kategoriju lica, u odnosu na druge osiguranike u Crnoj Gori koji pravo ostvaruju po opštim propisima, dovelo do narušavanja principa ravnopravnosti, drugih sličnih zahtjeva za posebnim uslovima penzionisanja, povećanja broja korisnika, kao i povećanja sredstava za finansiranje penzijskog sistema, što bi uticalo na stabilnost i održivost budžetskog finansiranja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Polazeći od istaknutog, smatramo da ne bi trebalo prihvatiti Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

S poštovanjem,

 MINISTAR
[Signature]
mr. Predrag Bošković